

**РІВНЕНСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-
ГУМАНІТАРНИЙ ТА ІНЖЕНЕРНИЙ
КОЛЕДЖ**

“ЦИВІЛЬНЕ ТА СІМЕЙНЕ ПРАВО”
методичні рекомендації та тематика курсових
робіт
для студентів денної форми навчання
зі спеціальності 5.03040101 “Правознавство”

м.Рівне

*Панасюк Сніжана Володимирівна – викладач
юридичних дисциплін, спеціаліст вищої категорії*

*Рецензент: Купчишина Тетяна Волордимирівна-
викладач юридичних дисциплін, старший викладач*

Основним завданням написання курсової роботи студентами денної та заочної форми навчання є їх самостійна робота, закріплення і удосконалення теоретичних знань, які отримали під час лекцій та практичних занять, оволодіння навиками самостійного вивчення законодавства і спеціальної юридичної літератури. Це оволодіння основними прийомами дослідницької роботи і правильного оформлення наслідків аналітичної роботи.

*Розглянуто на засіданні циклової
Комісії правових дисциплін
Протокол № 1 від 30.08.2013
Голова ЦК _____ С.Панасюк*

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Виконання курсової роботи з цивільного та сімейного права – одна з основних форм самостійної роботи студентів денної форми навчання зі спеціальності 5.03040101 “Правознавство”, спосіб глибокого вивчення окремих питань розділів, засобів оволодіння основними прийомами дослідницької роботи і правильного оформлення наслідків аналітичної роботи.

Мета курсової роботи – закріплення і удосконалення теоретичних знань, отриманих під час лекцій і практичних занять, оволодіння навиками самостійного вивчення законодавства і спеціальної юридичної літератури.

Курсова робота з цивільного і сімейного права – важлива обов’язкова складова частина навчального процесу, разом з тим, це одна з форм контролю за роботою студентів над предметом.

Змістовна, добре підготовлена робота – шлях до глибокого засвоєння курсу цивільного і сімейного права. Ось чому кожен студент повинен серйозно і відповідально ставитися до її виконання.

Згідно з навчальним планом курсова робота з цивільного та сімейного права виконується студентами денної та заочної форми навчання за тематикою розроблено та затвердженою цикловою комісією правових дисциплін.

Основні етапи виконання курсової роботи.

1. Затвердження тематикита курсових робіт, вибір теми і оформлення заяви про написання курсової роботи.

Тематика курсових робіт повинна відповідати завданням навчальних дисциплін коледжу і тісно пов’язуватися з практичними потребами конкретного фаху.

Примірна тематика та курсових робіт з навчальних

дисциплін коледжу порядок їх виконання затверджуються рішенням засідання циклової комісії.

Тема курсової роботи обирається студентом самостійно на основі затвердженого цикловою комісією примірного переліку тем. Після чого видається наказ по коледжу про закріплення тем курсових робіт за студентами і призначення керівника.

2. Підготовка до написання курсової роботи.

Після обрання теми курсової роботи і призначення наукового керівника студент звертається до останнього для узгодження плану роботи, списку нормативно-правових джерел і рекомендованої літератури, строків написання і порядку захисту роботи.

Наукове дослідження починається з вивчення рекомендованих нормативно-правових джерел і літератури, документів та інших матеріалів правозастосовчої практики, після чого складається остаточний план роботи. Успішному виконанню роботи сприяють правильно підібрані джерела, тому безпосередньому її написанню передують їх уважне вивчення.

У плані курсової роботи необхідно передбачити висвітлення у логічній послідовності основних питань теми роботи, так, щоб розкрити її всебічно, з належною повнотою. У той же час не слід перевантажувати роботу другорядними питаннями, а тим більше питаннями, які безпосередньо не стосуються даної теми.

3. Вимоги до та курсових робіт.

Успішне виконання курсової роботи значною мірою залежить від того, наскільки чітко студент знає

основні вимоги, які пред'являються до такого виду робіт. Ці вимоги торкаються структури, змісту, обсягу і форми викладу матеріалу, а також оформлення роботи.

Вимоги до обсягу і змісту курсової роботи.

До обсягу і змісту курсових робіт пред'являються диференційовані вимоги з урахуванням навчального курсу, форми навчання та індивідуальних нахилів студентів. .

До курсових робіт, які виконують студенти на четвертому курсі пред'являються вищі Дослідницький матеріал повинен бути значно ширшим, включаючи значно глибший аналіз і значно більшого числа джерел; потрібна ґрунтовна аргументація висновків, оцінок і суджень. Обсяг роботи повинен становити 25-35 машинописних сторінок.

Зміст курсової роботи повинен відповідати її темі і плану, а план роботи – її меті і завданням.

Вимоги до структури, курсової роботи.

Курсова робота повинна мати таку структуру:

- **план роботи**, який подають на початку роботи. Він повинен містити найменування та номери початкових сторінок вступу, пунктів та підпунктів, висновків до неї та списку використаних у роботі джерел нормативно-правових актів, літератури, матеріалів правозастосовчої практики та інших джерел;

- **вступ** до роботи – розкриває сутність і стан наукової проблеми та її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

- **основний текст роботи**. Робота може

складатися із розділів, поділених на пункти (параграфи), або лише з пунктів (параграфів). Кожному розділу і пункту (параграфу) надається назва відповідно до висвітлюваного у ньому питання. У пунктах (параграфах) викладаються основні теоретичні положення з розглядуваного питання, подається конкретний нормативно-правовий матеріал на підтвердження висунутих теоретичних положень, аналізується практика його застосування. При цьому студент повинен показати як те чи інше питання висвітлюється в науковій літературі, розглянути різні точки зору і сформулювати, обґрунтувати і викласти свої висновки щодо розглядуваної проблеми;

- **висновки** до роботи. У висновках викладають найбільш важливі наукові та практичні результати, одержані в результаті проведеного дослідження, які повинні містити формулювання розв'язаної наукової проблеми, її значення для науки і практики. Далі формулюють висновки та рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів. В першому пункті висновків коротко оцінюють стан питання. Далі висновках розкривають методи вирішення поставленої у роботі наукової проблеми, їх практичний аналіз, порівняння з відомими розв'язаннями. У висновках необхідно наголосити на якісних та кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів, викласти рекомендації щодо їх використання;

- **додатки**. У додатках, передусім, доцільно

вміщувати практичні результати виконання курсової роботи, зокрема:

- список використаних нормативно-правових джерел, літератури, матеріалів правозастосовчої практики чи інших джерел, виходячи із специфіки теми. У списку використаних джерел останні вказуються у певній послідовності.

Вимоги щодо оформлення курсової роботи.

Закінчена курсова робота повинна бути належним чином оформлена: акуратно написана від руки, надрукована на друкарській машинці або роздрукована на принтері з комп'ютерного набору на стандартних аркушах паперу А4 через 1,5 інтервала; з полями зліва – 3 см; справа – 1 см; зверху – 2 см і знизу – 2 см.

Робота, виконана шляхом комп'ютерного набору, повинна бути роздрукована в такому форматі (редактор Word for Windows):

розмір листа паперу: ширина - 21 см, висота - 29,7 см(встановлюється опцією "Файл/Параметры страниц/Размер бумаги");

поля сторінки: верхнє - 2 см, нижнє - 2 см, лівє - 3 см, правє - 1 см (встановлюються опцією "Файл/Параметры страниц/Поля");

сторінки повинні бути пронумеровані (використовуйте опцію "Вставка/Номера страниц"); при нумерації врахуйте, що першою сторінкою є титульний лист, на якому номер сторінки не ставиться;

повинен бути встановлений режим перенесення слів (встановіть прапорець в опції

"Сервис/Язык/Расстановка переносов/Автоматическая расстановка переносов"); перенесення слів в заголовках не допускаються;

текст повинен бути вирівняний по ширині сторінки (використовуйте опцію "Формат/Абзац/Отступы и интервалы/Выравнивание/По ширине");

шрифт: Times New Roman, розмір 14 (у таблицях можна використовувати розмір 12 або 13) (шрифт встановлюється шляхом подання відповідних команд на панелі інструментів клацанням лівою кнопкою миші по опціях "Стиль", "Шрифт", "Размер шрифта" або опцією "Шрифт", яка викликається клацанням правої кнопки миші);

інтервал міжрядковий: у півтора (інтервал встановлюється шляхом подання відповідних команд на панелі інструментів клацанням лівою кнопкою миші по опціях "Формат/Абзац/Междустрочный/Полуторный" або опцією "Абзац", яка викликається клацанням правою кнопкою миші);

курсівій роботі використовується суцільна нумерація сторінок. Титульна сторінка не нумерується. Першою сторінкою є план роботи.

Курсова робота повинна бути належно скріплена (переплетена). Курсова робота повинна бути підписана студентом на останній сторінці після списку використаних джерел.

Порядок і строки подання курсової роботи.

Курсова робота подається викладачу – керівнику курсової роботи. За місяць до захисту роботи.: Він

знайомиться з роботою, визначає її науковий рівень, дотримання вимог щодо оформлення, дає письмову рецензію на курсову роботу і допускає її до захисту. При недотриманні студентом вимог щодо наукового рівня, змісту і оформлення курсових робіт науковий керівник повертає йому роботу для доопрацювання і усунення недоліків.

Захист курсових робіт.

Захист курсової роботи проводиться перед комісією у складі двох-трьох викладачів коледжу за участю керівника курсової роботи. Захист полягає у наступному: попередньо ознайомившись з рецензією на курсову роботу, студент дає пояснення по суті критичних зауважень до роботи, відповідає на питання наукового керівника та інших членів комісії, обґрунтовує свої висновки додатковими аргументами.

При оцінці курсової роботи враховується не тільки її зміст, але й результати захисту. Результати захисту курсової роботи оцінюються за чотирибальною шкалою ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно").

Критеріями оцінки курсової роботи є:

ступінь розробленості теми;

відповідність обраній темі і повнота використаних у роботі нормативно-правових, літературних та інших джерел;

ступінь самостійності і наявність творчого підходу до з'ясування окремих питань роботи;

чіткість, логічність і послідовність викладу

змісту роботи, правильність і наукова обґрунтованість зроблених у ній висновків;

акуратність оформлення курсової роботи, дотримання вимог методики щодо написання курсових робіт.

Комісія з захисту визначає оцінку і науковий керівник ставить її у відомість та залікову книжку студента.

Зберігання курсових робіт.

Захищені курсові роботи студентам не повертаються і зберігаються у фонді коледжу. Курсові роботи зберігаються протягом одного року, потім списуються в установленому порядку.

ТЕМА 1: Тенденції розвитку цивільного права в Україні.

1. Розвиток приватного права в Україні.
2. Визначення та предмет цивільного права.
3. Особливості методу цивільно-правового регулювання суспільних відносин.
4. Функції та принципи цивільного права.

ТЕМА 2: Структура цивільного законодавства в порівнянні з законодавством інших держав.

1. Поняття національного та іноземного цивільного законодавства.
2. Структура цивільного законодавства. Класифікація цивільно-правових актів.
3. Джерела опублікування цивільно-правових актів.
4. Дія нормативних актів в часі, просторі та за колом осіб. Аналогія права та аналогія закону.

ТЕМА 3: Поняття та елементи цивільного правовідношення.

1. Поняття та елементи цивільного правовідношення.
2. Зміст цивільного правовідношення.
3. Класифікація цивільних правовідносин.
4. Юридичні факти і їх класифікація.

ТЕМА 4: Громадяни як суб'єкти цивільного права. Їх правовий статус.

1. Поняття фізичної особи та громадянина. Класифікація фізичних осіб.
2. Поняття та значення цивільної правосдатності громадян.
3. Цивільна дієздатність громадян: поняття та види.

4. Місце проживання та його юридичне значення. Порядок, умови та правові наслідки визнання громадянина безвісно відсутнім та оголошення його померлим.

ТЕМА 5: Характеристика інституту опіки та піклування в цивільному праві.

1. Поняття та завдання опіки і піклування.
2. Порядок встановлення опіки і піклування. Права і обов'язки опікуна і піклувальника.
3. Припинення опіки і піклування.

ТЕМА 6: Правова характеристика цивільної дієздатності громадян. Види дієздатності.

1. Поняття та значення дієздатності громадян.
2. Види цивільної дієздатності громадян.
3. Дієздатність неповнолітніх.
4. Обмеження в дієздатності та порядок визнання громадянина недієздатним.

ТЕМА 7: Юридичні особи як суб'єкти цивільного права.

1. Поняття та ознаки юридичної особи.
2. Порядок виникнення юридичної особи. Державна реєстрація юридичної особи.
3. Класифікація юридичних осіб в залежності від форм власності.
4. Порядок припинення діяльності юридичної особи.

ТЕМА 8: Правове положення підприємств в цивільному праві.

1. Поняття та значення підприємства.
2. Види підприємств.

3. Порядок створення та припинення діяльності підприємств.

ТЕМА 9: Правовий статус господарського товариства.

1. Право громадян на об'єднання в господарські товариства.
2. Поняття і правовий статус господарського товариства.
3. Види господарських товариств: їх порівняльна характеристика.

ТЕМА 10: Акціонерні товариства: їх правовий статус.

1. Правове положення акціонерних товариств. Види акціонерних товариств.
2. Порядок створення і припинення діяльності акціонерного товариства.
3. Види акцій та їх види.

ТЕМА 11: Визначення об'єктів цивільних прав та їх класифікація.

1. Поняття і види об'єктів цивільних прав.
2. Речі. Класифікація речей.
3. Гроші, цінні папери, майно, дії, послуги, продукти творчої діяльності.

ТЕМА 12: Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.

1. Поняття і підстави виникнення цивільних правовідносин.
2. Юридичні факти та їх класифікація.
3. Події та дії.

ТЕМА 13: Правочини: поняття та види.

1. Поняття правочину.
2. Види правочинів.
3. Умови дійсності правочинів.
4. Форма правочину та державна реєстрація.
5. Недійсні правочини і їх види.

ТЕМА 14: Представництво та довіреність у цивільному праві.

1. Поняття, значення та сфера застосування представництва.
2. Види представництва.
3. Суб'єкти представництва. Повноваження представника.
4. Довіреність: поняття, зміст, види та строк дії.

ТЕМА 15: Правове регулювання строків (термінів) у цивільному праві.

1. Поняття та юридичне значення строків у цивільному праві.
2. Види строків у цивільному праві.
3. Обчислення строків.
4. Строки захисту цивільних прав.

ТЕМА 16: Позовна давність як різновид цивільно-правових строків.

1. Поняття та значення позовної давності.
2. Види строків позовної давності.
3. Початок, зупинення та переривання пербігу строків позовної давності.
Поновлення строків позовної давності.
4. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.

ТЕМА 17: Право власності. Загальні положення та види за нормами цивільного законодавства.

1. Поняття власності та права власності.
2. Повноваження власника, їх зміст і здійснення.
3. Способи набуття і припинення права власності.
4. Форми і види власності в Україні.

ТЕМА 18: Порядок і види захисту права власності та інших речових прав.

1. Значення та гарантії захисту права власності.
2. Способи захисту права власності.
3. Загальна характеристика віндикаційного і негаторного способів захисту права власності.

ТЕМА 19: Зобов'язання в цивільному праві: поняття, зміст та види.

1. Поняття та елементи зобов'язань.
2. Підстави виникнення зобов'язань.
3. Система зобов'язань.
4. Види зобов'язань в залежності від множинності суб'єктів.

ТЕМА 20: Цивільно-правовий договір: поняття, класифікація та порядок укладення.

1. Поняття, значення та функції цивільно-правового договору.
2. Зміст та види договорів.
3. Класифікація цивільно-правових договорів.
4. Стадії укладення договору. Зміна та розірвання договору.

ТЕМА 21: Виконання зобов'язань за нормами цивільного права.

1. Поняття та значення виконання зобов'язань.
2. Основні принципи і способи виконання зобов'язань.
3. Суб'єкт виконання, місце, строк та спосіб виконання зобов'язань.

ТЕМА 22: Види забезпечення виконання зобов'язань за нормами цивільного законодавства.

1. Поняття, види та значення способів забезпечення виконання зобов'язань.
2. Неустойка та її види. Застава та її види. Порука, гарантія та завдаток.
3. Поняття та підстави припинення зобов'язань.

ТЕМА 23: Підстави цивільно-правової відповідальності.

1. Поняття цивільно-правової відповідальності.
2. Умови настання і ознаки цивільно-правової відповідальності.
3. Види цивільно-правової відповідальності.

ТЕМА 24: Договір купівлі-продажу: загальне визначення.

1. Поняття, сфера застосування та значення договору купівлі-продажу.
2. Сторони в договорі купівлі-продажу.
3. Предмет, ціна та форма договору купівлі-продажу.
4. Відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору.

ТЕМА 25: *Поняття та особливості*

укладення договору поставки.

1. Поняття та значення договору поставки.
2. Сторони за договором поставки - їх права та обов'язки.
3. Особливості порядку укладення договору поставки.
4. Відповідальність сторін за договором поставки.

ТЕМА 26: *Договір майнового найму, його правова характеристика.*

1. Поняття та сфера застосування договору майнового найму.
2. Види договору майнового найму.
3. Умови договору майнового найму.
4. Сторони за договором майнового найму: права та обов'язки.

ТЕМА 27: *Договори перевезень: види та порядок укладення.*

1. Поняття та значення та види договорів перевезень.
2. Сторони за договором перевезень - їх права та обов'язки.
3. Особливості порядку укладення договору перевезень.
4. Відповідальність сторін за договорами перевезень.

ТЕМА 28: *Страховання як цивільно-правовий інститут. Страхові зобов'язання.*

1. Поняття, види і форми страхування.
2. Страхові правовідносини. Договір страхування.
3. Сторони за договором страхування, їх права та обов'язки.
4. Відповідальність сторін за договором страхування.

ТЕМА 29: *Договір найму жилого приміщення.*

1. Поняття, форма і строк дії договору найму жилого приміщення.
2. Сторони договору найму жилого приміщення, їх права та обов'язки.
3. Припинення договору найму жилого приміщення.

ТЕМА 30: *Спадкування: поняття, значення та його види.*

1. Поняття та значення спадкування.
2. Підстави, час і місце відкриття спадщини.
3. Спадкування за законом. Коло спадкоємців.
4. Спадкування за заповітом. Поняття, зміст та форма заповіту.

Рекомендована література:

1. Антологія української юридичної думки. В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученкотайн. Том 6.: Цивільне право / відп. ред. Я.М. Шевченко. - К., 2003.
2. *Безклубий ІА.* Банківські правочини: цивільно-правові проблеми. - К., 2005.
3. *Боднар Т.В.* Виконання договірних зобов'язань у цивільному праві. — К., 2005.
4. *Брагинский ММ., Витрянский В.В.* Договорное право: Общие положения. — М., 2001.
5. *Грибанов ВЛ.* Осуществление и защита гражданских прав.-М., 2001.
6. Дзера І.О. Цивільно-правові засоби захисту права власності в Україні.-К., 2001.
7. Дзера О.В. Розвиток права власності громадян в Україні. -К., 1996.
8. Загальна теорія цивільного права. Підручн. / За ред. О.А. Підпригори, Д.В. Бобрової - К.,1992.
9. *Заїка Ю.О.* Спадкове право України. - К., 2006.
10. *Заїка Ю.О.* Становлення та розвиток спадкового права в Україні.-К., 2004.
11. *Зобов'язальне право: теорія і практика.* Навч. посібн. / О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова, В.В. Луць та інш. / За ред.О.В. Дзери. -К., 1998.
12. *Иоффе О.С.* Избранные труды по гражданскому праву. -М.,-2000.
13. *15. Кучеренко І.М.* Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права. - К., - 2004.
14. *16. Луць А. В.* Свобода договору в цивільному праві України. - К., 2005.
15. *17. Луць В.В.* Контракти в підприємницькій діяльності. - К.,
16. 2001.

17. *Луць В.В.* Строки захисту цивільних прав. — Львів, 1993.
18. *Майданик РА.* Проблеми довірчих відносин у цивільному праві.-К., 2002.
19. *24.* Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. / За відповід. ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. - К., 2005.
25. *Погрібний СО.* Володіння у цивільному праві. - Одеса, 20. 2002.
26. *Право власності в Україні: Навч. посіб. // За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової. - К., 2000.*
27. *Право інтелектуальної власності: Підруч. / За ред. О.А. Підпригори, О.Д. Святоцького - К., 2002.*
30. *Ромовська З.* Українське цивільне право. Академічний курс. Т. 1.-К., 2005.
31. *Рябоконтъ С.О.* Спадкове правовідношення в цивільному праві.-К., 2002.
32. *Силенко Л.М.* Цивільне право України: Частина 1. Навч. посібн. -К.,2004.
33. *Спасибо-Фатеева И.В.* Акционерные общества: корпоративные правоотношения. — Х., 1998.
34. *Стефанчук Р.О.* Захист честі, гідності та ділової репутації в цивільному праві. — К., 2001.
35. *Фурса С.Я., Фурса Є.І.* Спадкове право. Теорія і практика. Навч. посібн. - К.: Атіка. - 2002. - 496 с
36. *Харитонов Є.О.* Вступ до цивільного права України. — К., 2006.
37. *Харитонов Є.О.* Історія приватного права Європи: Східна традиція. - Одеса, 2000.

38. Харитонов Є.О., Н.О.Саніахметова. Цивільне право України: Підручник. - К., 2003.
39. Цивільне право України: Академічний курс: Підручн.: У двох томах / За заг. ред. Я.М. Шевченко. - К., 2003.
40. Цивільне право України: Підручник: У 2-х кн. / За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнєцової. - К., 2004.
41. Цивільне право України: Підручник: У 2 т. / За ред. В.І. Борисової, І.В. Спасібо-Фатєєвої, В.Л. Яроцького. - К., 2004.
42. Цивільне право України: Навч. посіб. / За ред. Р.О. Стефанчука. -К., 2004.
43. Шшика Р.Б. Охорона права інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект. — Харків, 2002.

Зразок оформлення титульного листа

Міністерство освіти і науки України

**ПВНЗ «РІВНЕНСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-
ГУМАНІТАРНИЙ ТА ІНЖЕНЕРНИЙ КОЛЕДЖ»**

Спеціальність: «Правознавство»

Циклова комісія правових дисциплін

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Цивільне та сімейне право»

на тему: «Юридична відповідальність»

Виконав (ла): *студент(ка)*
3 курсу, групи Зб-Ю
Прізвище, ім'я, по батькові

Керівник: *Прізвище, ім'я,*
По батькові викладача
Члени комісії:

Голова циклової комісії правових дисциплін
_____ С.В.Панасюк

м.Рівне
2013